Tegen de neoliberale trend

Een pleidooi voor Die Linkspartei

Achtergrond - 1 november 2005

Er zijn mensen in Duitsland, en ik ben er één van, die altijd met een vervelend gevoel gaan stemmen. Ik geloof niet dat ik ooit gestemd heb in de vaste overtuiging iets goeds te doen. Het zal deze keer niet anders zijn. Misschien is het vervelende gevoel nu zelfs nog wat erger dan anders. Waarschijnlijk zal ik tot de allerlaatste minuut niet weten of ik mijn tweede stem aan Die Grünen of aan Die Linkspartei moet geven.

Toch is Die Linkspartei de enige politieke kracht in Duitsland die zich tegen de neoliberale trend keert. Deze trend wordt niet alleen door alle overige partijen inclusief de SPD en Die Grünen gesteund, maar bepaalt ook een breed deel van het maatschappelijk debat.

Dat bijvoorbeeld de vakbondsstrijd voor werknemersrechten en voor een aandeel in de maatschappelijke rijkdom vaak wordt afgedaan als ‘Besitzstandsdenken’ (vasthouden aan verworven rechten) en ‘Rückwärtsgewandtheit’ (gericht zijn op het verleden) toont aan hoe algemeen de antisociale mainstream al is geworden. Terwijl het belang van de ‘nieuwe sociale vraag’ van veel grotere betekenis is dan alleen voor de levensomstandigheden van de Duitse meerderheid.

De vraag naar een migratiebeleid dat in het belang is van de migranten moet bijvoorbeeld niet alleen op juridisch gebied maar ook op sociaal en economisch gebied gesteld worden. Uitsluiting op basis van ras en economische uitbuiting zijn vaak twee kanten van dezelfde medaille. De afbraak van de sociale verzekeringen in Duitsland en in alle andere West-Europese landen – ook in Nederland – is deel van een wereldwijde verandering van de economische structuren. In deze context staat ook de toenemende verpaupering van grote delen van de Derde Wereld.

Stem

Als Die Linkspartei in staat is de voortgang van de neoliberale trend in Duitsland enigszins te remmen – of het nou is doordat een conservatief-liberale meerderheid voorkomen kan worden, of omdat er, als er een coalitie van SDP en CDU komt, een luidruchtige oppositie is - is mijn stem op de partij al de moeite waard. Als de partij ook maar een moment van instabiliteit in een verder zeer uniform politiek

spectrum vormt, vervult ze daarmee in democratische zin al een positieve functie. Maar daarvoor moet ze wel bepalen of ze de sociale kwestie als nationale of als internationale aangelegenheid wil zien. Voordat ik mijn stem uitbreng, zal ik dit proces binnen de partij zorgvuldig in de gaten houden.

Stefan Vogt is historicus en promoveerde eind 2004 aan de Freie Universität Berlin op een proefschrift over nationaal-socialisme en sociaal-democratie, 1918-1945. Per 1 september treedt hij als Fachlektor van de Deutscher Akademischer Austauschdienst (DAAD) in dienst van het Duitsland Instituut Amsterdam.

Vertaling: Marja Verburg

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: https://duitslandinstituut.nl/artikel/3838/tegen-de-neoliberale-trend